

Platteland in Uitvoering; Nr. 14, 14 april 2011

Tegengaan bodemerosie Limburg ligt op koers

Grondgebruikers in Zuid-Limburg werken steeds actiever aan het verminderen van bodemerosie en afstroming van water in het landschap. Dat concluderen Waterschap Roer en Overmaas, Provincie Limburg en LLTB. Deze organisaties werken sinds 2008 met grondgebruikers samen om erosie te verminderen, zodat minder vaak water- en modderoverlast ontstaan.

Uit de veldwaarnemingen naar naleving van de erosieverordening blijkt dat steeds meer grondgebruikers NKG (niet-kerende grondbewerking) en mulch toepassen. In totaal wordt op ca. 8.000 ha akkerbouwgrond – dit is ca. de helft van het totale akkerbouwareaal in Zuid-Limburg – gewerkt aan het tegengaan van erosie. In 2008 was dit nog ca. 3.400 ha. Ook vragen steeds meer agrariërs stimuleringspremies aan voor het bewerken van hun grond op een manier die erosie tegengaat. In 2009 werd ruim 900 maal subsidie aangevraagd voor een oppervlakte van 12.000 ha, tegen een kleine 600 maal in 2008. In totaal is voor de helft van het totale akkerbouwareaal van Zuid-Limburg – ca. 8.000 ha grond – subsidie verstrekt voor het niet-kerend bewerken van de grond en een bodembedekking in de winter. In 2008 was dit nog ca. 3.400 ha. In totaal ontvingen agrariërs in 2009 ruim 5 ton aan stimuleringspremies om erosiebeperkende maatregelen te nemen.

Aanpassing erosieverordening april 2011

Vanaf april 2011 gelden er verschillende aanpassingen aan de erosieverordening. Zo is het vanaf die datum in alle gevallen verplicht om het ploegen van percelen te melden, dus ook voor de inzaai van een wintergraan voor 1 januari. Ook is de uiterlijke datum waarop een bodembedekker moet worden ingezaaid, vervroegd naar 15 oktober. Daarna kan het inzaaien van een bodembedekking achterwege blijven na de oogst van het hoofdgewas. Deze maatregel geldt tot en met 2012. Het is vanaf april eveneens toegestaan om bodembedekkers licht in te werken in de winter. Vanaf 2013 wordt een verder aangescherpte erosieverordening van kracht.

NKG-stimuleringspremie

Waterschap Roer en Overmaas, LLTB en Provincie Limburg stimuleren niet-kerende grondbewerking (NKG) plus bodembedekking in de winter van wintergraan of een groenbemester die voor de zaaibedbereiding niet wordt ondergewerkt (maar gemulcht) met een premie van € 50/ha/jaar voor akkerland met een hellingshoek kleiner dan 5 % en € 94/ha/jaar voor akkers steiler dan 5 %. Een grondgebruiker die voor 2011 NKG-subsidie op percelen wil aanvragen, moet ervoor zorgen dat op de betreffende percelen zowel in het voorjaar als in het najaar van 2011 niet wordt geploegd en dat na de najaarsbewerking zo mogelijk een bodembedekking wordt ingezaaid. Mocht de niet-kerende najaarsbewerking en de bodembedekking niet lukken, dan dient men de subsidieaanvraag weer in te trekken. Een bodembedekker hoeft na 15 oktober niet meer te worden ingezaaid. Dit heeft geen gevolgen voor de premie. Er zal echter geen subsidie worden uitgekeerd als er in de winter geen bodembedekking (groenbemester) tot redelijke wasdom komt. Er wordt wel subsidie uitgekeerd als de bodembedekking door wintergraan gebeurt.

De Provincie en het waterschap bieden ook dit jaar weer begeleiding, kennis en advies door landbouwkundig adviseurs aan voor individuele grondgebruikers die starten met of in de eerste jaren van de toepassing van NKG zijn. Tevens loopt het Interregproject Bodembreed (www.bodembreed.eu) waarin teeltproeven op praktijkvelden en kenniscirkels worden georganiseerd. In kenniscirkels wisselen grondgebruikers en experts ervaringen uit over erosiebeperkende maatregelen. In Bodembreed wordt ook onderzoek gedaan naar alternatieven wanneer NKG om technische redenen niet mogelijk is. Deze alternatieven moeten wel vergelijkbaar effectief zijn in de vermindering van waterafvoer en bodemerosie.